

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 21 grudnia 1978 r.

o narodowym planie społeczno-gospodarczym na 1979 r.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

- uznając zgodnie z uchwałami VI i VII Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej za podstawowy cel uzyskanie dalszego postępu w społeczno-gospodarczym rozwoju kraju,
- uwzględniając postęp w realizacji wytyczonych celów i zadań osiągnięty w bieżącym dziesięcioleciu,
- biorąc pod uwagę potrzeby oraz możliwości rozwojowe gospodarki narodowej przy istniejących uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych

postanawia przyjąć następujące podstawowe kierunki działania w 1979 r.:

- 1) zapewnienie realizacji celów społecznych, dążąc do lepszego zaspokojenia potrzeb ludzi pracy, a zwłaszcza uzyskanie dalszego postępu w realizacji programu wyżywienia narodu oraz programu budownictwa mieszkaniowego,
- 2) osiągnięcie dalszego istotnego postępu w jakości pracy i efektywności gospodarowania we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego,
- 3) aktywne przewyżnianie trudności i umacnianie gospodarki we wszystkich węzłowych dziedzinach, ze zwróceniem szczególnej uwagi na poprawę sytuacji rynkowej,

- 4) kontynuowanie rozbudowy bazy paliwowo-energetycznej i surowcowej,
- 5) zmniejszenie obciążenia dochodu narodowego nakładami inwestycyjnymi,
- 6) zapewnienie poprawy bilansu płatniczego,
- 7) utrwalenie bezpieczeństwa i obronności kraju.

W celu realizacji zadań społeczno-gospodarczego rozwoju kraju ustala się następujące podstawowe założenia i proporcje planu oraz wskaźniki wzrostu na 1979 r. w porównaniu z przewidywanym wykonaniem planu w 1978 r.:

I. DOCHÓD NARODOWY

1. Przy zakładanym wzroście dochodu narodowego wytworzonego o 2,8% i dochodu do podziału o 1,0% udział inwestycji netto powinien być obniżony do około 20,6—21,3%, co powinno zapewnić wzrost funduszu spożycia o około 3,0%.

2. W celu zapewnienia założonego poziomu dochodu narodowego, jak również zagwarantowania długofalowego jego wzrostu jest niezbędny dalszy rozwój produkcji materialnej, zwłaszcza w przemyśle uspołecznionym, rolnictwie, transporcie i łączności oraz rozwój usług. Obok wzrostu produkcji materialnej należy osiągnąć zasadniczy postęp w efektywności gospodarowania, w szczególności

przez zmniejszenie zużycia materiałów, surowców, paliw i energii.

II. POZIOM ŻYCIA SPOŁECZEŃSTWA

Uzyskanie poprawy warunków życia społeczeństwa należy osiągnąć przez:

- 1) dalszy wzrost dochodów realnych ludności uzyskiwanych z tytułu pracy oraz świadczeń społecznych,
- 2) zwiększenie produkcji towarów żywnościowych oraz przemysłowo-konsumpcyjnych na zaopatrzenie rynku wewnętrznego,
- 3) dalszy rozwój usług dla ludności,
- 4) wzmocnienie kontroli ruchu cen w celu utrzymania proporcji wynikających z planu,
- 5) dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz infrastruktury,
- 6) dalszy rozwój działalności socjalnej i kulturalnej.

W tych dziedzinach przyjmuje się następujące zadania:

A. Przychody pieniężne ludności i świadczenia społeczne

1. Zakłada się, że ogólna kwota przychodów pieniężnych ludności osiągnie 1.472—1.475 mld zł, co stanowi wzrost o 7,6—7,9%.

2. Szacuje się, że dochody realne na jednego mieszkańca zwiększą się o 1,1—1,4%.

3. Wyплаты z funduszu płac wyniosą 838—841 mld zł, to jest wzrosną o 6,5—6,8%. Zakłada się, że przeciętna płaca realna na jednego zatrudnionego w gospodarce społecznej wzrośnie o 1,5—2% i odpowiednio do tego wzrośnie przeciętna płaca nominalna.

4. Zakłada się, że wypłaty dla ludności z tytułu świadczeń społecznych osiągną poziom około 171,2 mld zł, co oznacza wzrost o około 18%, w tym wypłaty emerytur i rent wyniosą ponad 133 mld zł i będą wyższe o ponad 21%. Na wzrost ten wpłyną między innymi: dalsze podniesienie rent najniższych z dniem 1 stycznia 1979 r. oraz wypłaty rent dla rolników.

5. Szacuje się, że przychody pieniężne ludności rolniczej ze sprzedaży państwu produktów rolnych wyniosą około 266 mld zł, co oznacza wzrost o 8,6%.

6. Zaleca się Radzie Ministrów, aby obok zwiększenia zaopatrzenia rynku w towary i usługi, podjęła przedsięwzięcia zapewniające zwiększenie dyscypliny realizacji ustaleń planu dochodów pieniężnych ludności, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania ustalonych wielkości wypłat z funduszu płac oraz innych dochodów pozapłacowych. Dotyczy to przede wszystkim dyscyplinowania wypłat pozaplanowanych nagród i premii nie objętych podstawową ewidencją wynagrodzeń uzyskiwanych z tytułu pracy.

7. Szacuje się, że wypłaty nagród z funduszu zakładowego za 1978 r. ukształtują się podobnie jak za 1977 r.

B. Zaopatrzenie rynku w towary i usługi

1. Rada Ministrów podejmie działania zapewniające poprawę zaopatrzenia rynku w towary i usługi oraz lepsze dostosowanie ich asortymentu do rosnącego poziomu dochodów i potrzeb ludności. Należy systematycznie eli-

minować występujące okresowo niedobory niektórych towarów.

2. Wartość dostaw towarów na rynek powinna wynieść 1.371 mld zł, to jest wzrosnąć o 9,1%, w tym dostawy towarów żywnościowych i używek powinny wzrosnąć o 10,2%, a pozostałych towarów nieżywnościowych o 8,2%. W ramach założonego wzrostu dostaw towarów na rynek należy powiększać udział przemysłu drobnego, głównie spółdzielczości pracy, w produkcji i dostawach towarów z grupy „1001 drobiazgów” i innych, szczególnie poszukiwanych na rynku. Zaopatrzenie rynku w towary żywnościowe należy wzbogacać przez lepsze wykorzystanie istniejących możliwości produkcyjnych i materiałowych, zwłaszcza w dziedzinie surowców rolnych i przetwórstwa rolno-spożywczego. Należy zapewnić rozwój przetwórstwa lokalnego oraz konserwacji surowców roślinnych i zwierzęcych. Szczególnie dotyczy to gromadzenia sezonowych zapasów produktów roślinnych w województwach. Należy zapewnić poprawę organizacji dystrybucji towarów, zwłaszcza o dostatecznej podaży, oraz usprawnić obsługę ludności przez lepsze funkcjonowanie sieci handlowej w miastach i na wsi.

3. Dostawy z produkcji krajowej i importu na zaopatrzenie rynku towarów z poszczególnych gałęzi przemysłu powinny zwiększyć się następująco:

- 1) przemysłu spożywczego o 9,8%,
- 2) przemysłu lekkiego o 4,9%,
- 3) przemysłu materiałów budowlanych o 7,0%,
- 4) przemysłu drzewnego i papierniczego o 9,1%,
- 5) przemysłu chemicznego o 11,1%,
- 6) przemysłu elektromaszynowego o 12,2%,
- 7) przemysłu ceramiki szlachetnej i szkła o 10,2%.

4. Dla dalszej poprawy i aktywizacji produkcji rynkowej należy wyodrębnić w planie rezerwy: w nakładach inwestycyjnych 1,5 mld zł, w funduszu płac 1 mld zł oraz w środkach dewizowych 400 mln zł dewizowych. Rezerwa ta powinna umożliwić zwiększenie dostaw towarów i usług dla ludności o wartości co najmniej 8—9 mld zł.

5. W celu dostosowania asortymentowej struktury produkcji rynkowej do potrzeb ludności należy podjąć działania zapewniające lepsze wykorzystanie istniejących możliwości produkcyjnych i materiałowo-surowcowych jednostek gospodarczych oraz usprawnienie współdziałania handlu z dostawcami towarów. Porozumieniami i stałą kontrolą należy objąć wielkości dostaw towarów na zaopatrzenie rynku w trzech grupach asortymentowych towarów, a mianowicie kontrolowanych przez: Radę Ministrów, właściwe resorty — dostawców i resort handlu wewnętrznego oraz odpowiednie jednostki gospodarcze przemysłu i handlu.

6. Realizując przyjęty przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej program rozwoju usług i rzemiosła, należy zapewnić wzrost wartości usług świadczonych odpłatnie dla ludności o 9,6%. Należy przy tym zwracać uwagę na podnoszenie ich jakości, terminowość wykonania oraz zwiększenie kultury obsługi. W szczególności należy przyspieszyć rozwój usług o charakterze bytowym, których wartość powinna wzrosnąć o 14,6%. Wartość usług rzemiosła powinna wzrosnąć o 12,2%. Należy modernizować bazę techniczną oraz zapewnić dalszą rozbudowę zaplecza, zwłaszcza dla usług bytowych.

C. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

1. Rada Ministrów zapewni dalszy postęp w realizacji programu budownictwa mieszkaniowego wyrażający się oddaniem do użytku w 1979 r. obiektów o łącznej powierzchni użytkowej mieszkań około 21,1 mln m², co odpowiada liczbie około 337 tys. mieszkań.

Wraz z oddawanymi do użytku mieszkaniami w osiedlach powinny być przekazywane do eksploatacji lokale handlowe, gastronomiczne, usługowe i inne o łącznej powierzchni użytkowej 367 tys. m².

2. Dążyć należy do zwiększenia programu budownictwa mieszkaniowego w 1979 r. do około 21,3 mln m² i 341 tys. mieszkań. Zwiększenie zadań odbywać się powinno przede wszystkim w budownictwie indywidualnym, a także w budownictwie spółdzielczym, jeśli przebieg wykonania zadań w I półroczu 1979 r. w tym budownictwie ujawni dodatkowe możliwości realizacyjne.

3. W celu uzyskania jak największych efektów w indywidualnym budownictwie mieszkaniowym Rada Ministrów i wojewodowie zwiększą pomoc dla rozwoju tego budownictwa przez zapewnienie terenów, budowanych, materiałów i środków organizacyjno-technicznych.

W województwach, w których będzie zapewniona realizacja tego budownictwa ponad podstawowe ustalenia planu na 1979 r., zostanie zapewniona na ten cel pomoc kredytowa Państwa.

4. Podejmowane działania powinny zapewnić dalszą, wydatną poprawę jakości budowanych mieszkań oraz terminową ich realizację.

5. Konieczne jest oszczędne gospodarowanie i maksymalne wykorzystanie środków przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe, zapewniając przy tym niezbędny standard i wartość użytkową mieszkań. Bezwzględnie przestrzegać należy ustalonych kosztów jednostkowych społecznego budownictwa mieszkaniowego, między innymi przez zachowanie racjonalnego udziału budownictwa budynków wysokich.

6. W celu zapewnienia realizacji zadań budownictwa mieszkaniowego należy koncentrować uwagę w szczególności na zadaniach związanych z uzbrojeniem terenów pod budownictwo mieszkaniowe w latach 1979 i 1980 oraz wyprzedzająco dla przyszłego budownictwa mieszkaniowego w latach 1981 i 1982.

7. Należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia miast w wodę i ciepło przez rozwój urzędzeń komunalnych oraz efektywniejsze ich wykorzystanie, jak również usprawnić działalność komunikacji miejskiej.

8. Należy zapewnić, przy udziale wojewodów, terminową realizację inwestycji komunalnych, zwłaszcza przewidzianych do oddania do użytku w 1979 r., przy przestrzeganiu dyscypliny kosztów inwestycyjnych.

D. Oświata, kultura i sztuka, ochrona zdrowia, turystyka i wypoczynek, sport i kultura fizyczna

1. Kontynuując realizację reformy systemu edukacji narodowej Rada Ministrów zapewni dalsze rozszerzenie zasięgu wychowania przedszkolnego, zwłaszcza w formach pełnych, szczególnie dzieci w wieku 6 lat, wprowadzenie nowych programów dla klasy drugiej w szkołach podstawowych, rozwój sieci zbiorczych szkół gminnych oraz dostosowywanie wyposażenia szkół w pomoce naukowe i podręczniki do nowych programów nauczania. Wychowaniem

przedszkolnym w mieście i na wsi powinno być objętych około 98% dzieci w wieku 6 lat.

2. Przyjmuje się, że szkołę podstawową ukończy w 1979 r. około 484 tys. absolwentów, z tego 85 tys. podejmie dalszą naukę w liceach ogólnokształcących, a 399 tys. w szkołach zawodowych.

3. W szkolnictwie ponadpodstawowym, a zwłaszcza zawodowym, należy dostosować strukturę kształcenia kadr do przewidywanych kierunków rozwoju gospodarki. Oznacza to konieczność zwiększenia kształcenia kadr dla potrzeb gospodarki żywnościowej, a w szczególności dla rolnictwa i sfery usług. Liczba uczniów przyjmowanych do pierwszej klasy zasadniczych szkół zawodowych o kierunkach rolniczych powinna osiągnąć ponad 60 tys. osób, co stanowi wzrost o 13,8%, a do pierwszej klasy techników, liceów zawodowych i policealnych studiów zawodowych o kierunkach rolniczych 45 tys. osób, co stanowi wzrost o 6,1%. Należy również zwiększyć przyjęcia na inne kierunki kształcenia, w których istnieje deficyt kadr, kwalifikowanych.

4. Przyjmuje się, że liczba studentów nowo przyjętych na pierwszy rok studiów dziennych osiągnie 61 tys. osób, w tym na kierunkach dla potrzeb rolnictwa 10,6 tys. osób. Należy poprawić jakość kształcenia, zapewnić poprawę warunków nauczania w szkołach wyższych, a także systematycznie polepszać warunki socjalne studentów.

5. Należy zapewnić korzystne warunki dla rozwoju i upowszechniania działalności kulturalnej, a zwłaszcza lepsze wykorzystanie posiadanych obiektów oraz dalszy rozwój bazy kulturalnej. Działalność placówek kulturalnych powinna być w większym stopniu dostosowana do potrzeb kulturalnych ludności. Zmierzać należy do wyrównywania istniejących różnic w dostępności do dóbr kultury między poszczególnymi środowiskami społecznymi, a zwłaszcza między miastem a wsią.

W programach radiowych i telewizyjnych należy doskonalić ich poziom ideowy i artystyczny, a w programach dla młodzieży zwracać szczególną uwagę na ich wartości wychowawcze.

6. W dziedzinie ochrony zdrowia należy zwrócić szczególną uwagę na dalsze doskonalenie funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej oraz zwiększenie intensywności zwalczania chorób społecznych i zawodowych. Realizacja tych zadań wymaga zapewnienia odpowiedniej kadry, doskonalenia systemu organizacyjnego i bardziej efektywnego wykorzystania środków będących w dyspozycji służby zdrowia. Jednocześnie należy poprawić działalność lecznictwa szpitalnego przez rozwój sieci szpitali ogólnych i klinicznych. Liczba łóżek w szpitalach ogólnych i klinicznych zwiększy się o 1,8%, to jest do 201,8 tys. Należy jednocześnie zapewnić modernizację istniejących szpitali oraz poprawić ich wykorzystanie. Niezbędne jest dalsze usprawnienie gospodarki kadrami medycznymi i stopniowe wyrównywanie dysproporcji między poszczególnymi województwami, a także zapewnienie bardziej racjonalnego wykorzystania leków i aparatury medycznej. Należy zwiększyć stopień koncentracji robót budowlano-montażowych na budowach szpitali oddawanych do użytku przed końcem 1980 r., przy szerszym wykorzystaniu Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia w budownictwie szpitali i pawilonów szpitalnych. Zgodnie z tym w 1979 r. będzie realizowana budowa 52 pawilonów szpitalnych. Ich realizacja w krótkim cyklu powinna przyczynić się do rozszerzenia bazy lecznictwa zamkniętego.

7. Należy kontynuować działania na rzecz rozszerzenia zakresu pomocy ludziom starszym, między innymi przez dalszą poprawę opieki środowiskowej oraz zwiększenie liczby miejsc w zakładach opieki społecznej do około 60,8 tys., to jest o 2,2%.

8. W dziedzinie wypoczynku i turystyki należy zapewnić dalszy bardziej odczuwalny postęp w organizacji oraz rozszerzenie możliwości wypoczynku w ośrodkach i rejonach turystyczno-wczasowych. Liczba miejsc w hotelach powinna zwiększyć się o 4,1%, a na campingach o 11,8%. Liczba miejsc w ośrodkach wczasowych powinna osiągnąć poziom około 430 tys., co oznacza wzrost o około 5,2%.

Należy zapewnić dalszy wzrost liczby uczestników kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej.

9. Należy zapewnić racjonalne gospodarowanie obiektami wczasowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia stopnia wykorzystania obiektów wczasowych zakładów pracy. Należy szerzej rozwijać i doskonalić terenową i branżową koordynację w administrowaniu ośrodkami wczasowymi. Szacuje się, że z wczasów pracowniczych skorzysta w 1979 r. około 4,4 mln osób.

10. Należy kontynuować działania upowszechniające sport, zwłaszcza wśród młodzieży, szczególnie szkolnej, między innymi przez lepsze wykorzystanie rozwijanej bazy materialnej i zwiększenie liczby nauczycieli wychowania fizycznego oraz zapewnić przygotowanie reprezentacji narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich w 1980 r.

E. Ochrona naturalnego środowiska, gospodarka wodna, program „Wisła”

1. Należy dążyć do lepszej ochrony naturalnego środowiska przed ujemnymi skutkami działalności produkcyjnej. W zakładach przemysłowych należy zainstalować urządzenia do ochrony powietrza o zdolności redukcji emisji zanieczyszczeń pyłowych w ilości ponad 1 mln ton rocznie oraz zanieczyszczeń gazowych w ilości ponad 40 tys. ton rocznie. Należy wybudować komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości o ponad 800 tys. m³ na dobę, zagospodarować około 100 mln ton odpadów przemysłowych oraz zrekultywować ponad 500 ha terenów wysypisk, hałd i stawów osadowych.

2. Należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia w wodę ludności, zakładów przemysłowych i rolnictwa, a także poprawę stanu zabezpieczenia kraju przed powodzią. W tym celu należy: zwiększyć zdolność produkcyjną ujęć wodnych o ponad 5 mln m³ na dobę, osiągnąć przyrost pojemności zbiorników wodnych o ponad 200 mln m³, zapewnić budowę lub modernizację około 70 km wałów przeciwpowodziowych oraz dokonać regulacji ponad 700 km rzek i potoków górskich.

3. Zgodnie z Uchwałą XII Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej należy opracować program kompleksowego zagospodarowania rzeki Wisły i jej dorzecza. W programie tym należy przewidzieć:

- 1) lepsze zaopatrzenie ludności, rolnictwa i przemysłu w wodę,
- 2) uzyskanie dodatkowych terenów dla celów intensywnej gospodarki rolnej,

- 3) zapewnienie dodatkowych źródeł energii,
- 4) wykorzystanie możliwości Wisły dla żeglugi,
- 5) zabezpieczenie przeciwpowodziowe,
- 6) stworzenie szerszych możliwości zaspokojenia potrzeb w dziedzinie odpoczynku, turystyki i sportu.

4. W 1979 r. w ramach środków ustalonych w planie na ten cel należy kontynuować oraz rozpocząć zadania inwestycyjne związane zwłaszcza z budową stopni piętrzących na górnym odcinku rzeki Wisły, zbiorników retencyjnych w Czorsztynie i Dobczycach oraz budowę oczyszczalni ścieków dla miast i zakładów przemysłowych w dorzeczu Wisły.

III. PRODUKCJA MATERIALNA

A. Przemysł

1. W przemyśle należy koncentrować uwagę na następujących podstawowych kierunkach działania:

- 1) pogłębianiu zmian w strukturze produkcji na rzecz zwiększenia rozmiarów produkcji na zaopatrzenie rynku oraz na eksport, wynikających z możliwości surowcowych i materiałowych,
- 2) dostosowaniu wielkości produkcji, na cele inwestycyjne do wielkości nakładów inwestycyjnych przeznaczonych na zakupy krajowe,
- 3) wydatnym zwiększeniu w latach 1979—1980 produkcji części zamiennych w dostosowaniu do potrzeb działalności eksploatacyjnej w poszczególnych dziedzinach,
- 4) zapewnieniu dostaw kooperacyjnych w dostosowaniu do wielkości produkcji finalnej,
- 5) przekraczaniu produkcji materiałów niezbędnych dla robót wykończeniowych i instalacyjnych w budownictwie mieszkaniowym,
- 6) zwiększaniu efektywności gospodarowania przez:
  - a) zmniejszenie materiałochłonności produkcji, w wyniku zwiększenia dyscypliny stosowania norm zużycia materiałów, surowców i energii oraz systematyczną ich aktualizację,
  - b) zmniejszenie importochłonności produkcji i racjonalizację importu oraz rozszerzanie produkcji krajowej zastępującej niektóre wyroby importowane,
  - c) obniżenie kosztów własnych, w tym zwłaszcza materiałowych,
- 7) poprawie jakości produkowanych wyrobów.

2. W dostosowaniu do możliwości zaopatrzenia w surowce, materiały oraz elementy kooperacyjne z produkcji krajowej i z importu wzrost produkcji przemysłowej powinien wynieść 4,9%. Oznacza to, że wartość sprzedaży produkcji i usług przedsiębiorstw przemysłowych osiągnie poziom około 3,084 mld zł, w tym produkcja rynkowa wyniesie 1,021 mld zł, to jest wzrośnie o 7,7%, a produkcja na eksport 466,3 mld zł, to jest wzrośnie o 9,6%; produkcja na cele inwestycyjne powinna osiągnąć poziom 100 mld zł, co stanowi zmniejszenie o 9,7%.

3. Wartość sprzedaży produkcji i usług przedsiębiorstw przemysłowych według gałęzi powinna osiągnąć następujący poziom:

w mld zł

Wyszczególnienie	1979 r.	Wskaźniki 1979 1978 p.w.
Przemysł ogółem	3.084,3	104,9
w tym:		
— paliwowo-energetyczny	289,1	101,6
— metalurgiczny	260,9	104,5
— elektromaszynowy	877,2	105,3
— chemiczny	288,4	107,8
— mineralny	107,0	103,8
— drzewno-papierniczy	144,6	104,2
— lekki	430,3	104,8
— spożywczy	609,3	105,1

4. Produkcja podstawowych wyrobów przemysłowych powinna osiągnąć następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1979 r.	Wskaźniki 1979 1978 p.w.
Węgiel kamienny	mln ton	200,4	104,0
Energia elektryczna	mld kWh	122,0	105,2
Stal surowa	mln ton	20,3	104,8
Wyroby walcowane gotowe ponadto zadania dodatkowe dla hutnictwa	mln ton	13,5	108,4
Miedź	tys. ton	0,1	—
Łożyska toczne	mln szt.	390	114,7
Pralki i wirówki elektryczne	tys. szt.	130	118,2
w tym: automatyczne	tys. szt.	870	107,8
Chłodziarki i zamrażarki do- mowe	tys. szt.	300	111,1
Obrabiarki skrawające do metali	tys. szt.	974	104,6
Obrabiarki do obróbki pla- stycznej	mld zł cen zbytu	4,6	105,5
Maszyny budowlane	tys. szt.	4,6	106,6
Maszyny rolnicze	tys. ton mld zł cen zbytu	174	110,0
Kombajny samobieżne zbo- zowe	tys. szt.	17,8	103,7
Urządzenia do automatycz- nej regulacji i sterowania	tys. szt.	4,5	108,5
Samochody osobowe wraz z pochodnym	mld zł cen zbytu	7,4	105,7
Ciągniki kołowe dwuosowe	tys. szt.	341	104,0
Statki morskie	tys. szt.	62	104,2
Maszyny elektryczne wirują- ce	tys. DWT	786	100,8
Odbiorniki radiofoniczne	mln szt.	13,7	102,7
Odbiorniki telewizyjne	tys. szt.	2.260	105,1
Magnetofony, dyktafony, magnetowidy	tys. szt.	965	97,0
Zestawy radio-magnetofon	tys. szt.	931	98,9
Nawozy azotowe — bez do- datkowego przerobn im- portowanego amoniaku	tys. szt.	525	128,0
Nawozy fosforowe	tys. ton w N ₂	1.477	101,9
Tworzywa sztuczne	tys. ton w P ₂ O ₅	1.035	100,5
Włókna chemiczne	tys. ton	568	117,3
w tym: syntetyczne	tys. ton	259,4	102,1
		162,0	104,2

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1979 r.	Wskaźniki 1979 1978 p.w.
Cement	tys. ton	24.310	107,6
Tarcica iglasta	tys. m ³	6.280	101,3
Meble	mld zł cen zbytu	52,0	107,6
Papier i tektura	tys. ton	1.399	103,7
Tkaniny bawełniane wykoń- czone	mln m	929,9	100,0
Tkaniny wełniane wykończo- ne	mln m	127,9	101,0
Wyroby dziewiarskie	mld zł cen zbytu	49,2	109,4
Obuwie bez gumowego	mln par	142,5	102,9
Mięso i przetwory mięsne	tys. ton	2.185	103,2
Mleko	mld l	2,6	105,7
Sery dojrzewające	tys. ton	100	103,1
Sery twarogowe	tys. ton	205	117,1
Masło	tys. ton	260	103,2
Makaron	tys. ton	104,5	112,4

5. W przedsiębiorstwach przemysłowych należy zapewnić lepsze wykorzystanie posiadanych zdolności produkcyjnych w dostosowaniu do pożądanych zmian strukturalnych.

B. Rolnictwo

1. W celu zaspokojenia wzrastających potrzeb społeczeństwa na produkty żywnościowe i zapewnienia dostaw surowców dla przemysłu rolno-spożywczego przez rozwój produkcji zwierzęcej w większym stopniu opartym o zasoby własnych pasz, przy równoczesnym ograniczeniu importu zbóż, Rada Ministrów powinna koncentrować wysiłki na zapewnieniu realizacji przyjętego wspólnie przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i Zjednoczone Stronnictwo Ludowe programu rozwoju gospodarki żywnościowej.

2. W celu uzyskania zakładanego wzrostu produkcji rolniczej należy:

- 1) zapewnić dalszą poprawę wykorzystania ziemi, zwłaszcza przez przyspieszenie wdrożenia do praktyki rolniczej postępu naukowo-technicznego,
- 2) zwiększać zasoby pasz własnych dostosowując strukturę upraw roślinnych do potrzeb produkcji zwierzęcej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zwiększenie arealu uprawy zbóż, co pozwoli na stopniowe ograniczanie ich importu,
- 3) podnosić efektywność gospodarowania zasobami pasz w gospodarstwach uspołecznionych i indywidualnych, między innymi przez wzmoczenie działalności instruktażowej i kontrolnej, zwłaszcza w gospodarstwach wykazujących ich nadmierne zużycie,
- 4) zapewnić pełne i efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na rozwój rolnictwa, zwracając uwagę na racjonalne ich rozmieszczenie w układzie terytorialnym i sektorowym, odpowiednio do zadań produkcyjnych,
- 5) koncentrować nakłady inwestycyjne na zadaniach mających decydujący wpływ na dalszy rozwój rolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wyni-

kających z programu rozwoju chowu bydła, gospodarki paszowej oraz melioracji rolnych i zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę,

- 6) zapewnić właściwe zagospodarowanie zmeliorowanych gruntów i użytków zielonych oraz należytą konserwację urządzeń wodno-melioracyjnych,
- 7) umacniać rozwój gospodarki uspołecznionej oraz popierać rozwój gospodarstw indywidualnych osiągających dobre wyniki produkcyjne, a także rozwój gospodarstw specjalistycznych i zespołów rolników indywidualnych wykazujących się wysoką produkcją towarową, zapewniając im odpowiednie zaopatrzenie w ciągniki, maszyny rolnicze, pasze, nawozy mineralne, materiały budowlane, odpowiednią pomoc kredytową i szersze możliwości nabywania na własność gruntów z Państwowego Funduszu Ziemi oraz intensyfikację prac komasacyjnych.

3. Przyjmuje się, że średnioroczne tempo wzrostu w czterolecie dla produkcji końcowej netto rolnictwa wyniesie 3,3%, a produkcji globalnej 1,9%, w tym produkcji roślinnej 1,8% i produkcji zwierzęcej 2,0%.

4. Produkcja podstawowych produktów rolnych powinna osiągnąć następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1979 r.	Wskaźniki 1979 1978 p.w.
Produkcja roślinna			
Zboża ogółem	tys. ton	22.400	105,2
Buraki cukrowe	tys. ton	16.500	108,6
Oleiste	tys. ton	760	107,8
Ziemniaki	tys. ton	45.800	103,2
Pogłowie zwierząt według stanu na dzień 30.VI			
Bydło ogółem	tys. szt.	13.400	102,2
w tym: krowy	tys. szt.	6.100	100,3
Trzoda chlewna	tys. szt.	21.800	100,4
w tym: maciory	tys. szt.	2.260	102,9
Owce	tys. szt.	4.400	103,6
Produkcja zwierzęca			
Zywiec ogółem	tys. ton	4.430	102,8
w tym: wieprzowy	tys. ton	2.300	101,3
wołowy	tys. ton	1.330	103,9
drobiowy	tys. ton	560	107,7
Mleko	mln l	17.100	102,1
Jaja	mln szt.	8.900	103,5

5. Skup podstawowych produktów roślinnych i zwierzęcych powinien osiągnąć następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1979 r.	Wskaźniki 1979 1978 p.w.
Zboża ogółem	tys. ton	5.500	103,8
Buraki cukrowe	tys. ton	16.500	108,6
Zywiec w przeliczeniu na mięso	tys. ton	2.600	104,2
Mleko	mln l	10.300	103,0
Jaja	mln szt.	3.550	107,6
Owoce	tys. ton	1.200	133,3
Warzywa	tys. ton	1.650	137,5

6. Zaopatrzenie rolnictwa w podstawowe środki produkcji powinno kształtować się następująco:

- dostawy pasz z zasobów państwowych w roku gospodarczym 1978/79 powinny wynieść 8,8 mln ton,
- dostawy nawozów mineralnych z produkcji krajowej i z importu powinny wynieść łącznie 3.906 tys. ton w czystym składniku, z tego nawozów azotowych 1.360 tys. ton, fosforowych 1.026 tys. ton, potasowych 1.520 tys. ton; umożliwi to wzrost zużycia nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 hektar użytków rolnych w roku gospodarczym 1978/79 do 207 kg, to jest o 8,4%. Ponadto należy wzmocnić działania w celu rozszerzenia skoncentrowanego nawożenia potasem, przeznaczając na ten cel dodatkowe ilości nawozów z nagromadzonych zapasów,
- wartość dostaw ciągników, maszyn i urządzeń dla rolnictwa powinna być wyższa o około 3,2%; dostawy ciągników powinny wynieść 60,5 tys. sztuk, kombajnów zbożowych typu „Bizon” 4,05 tys. sztuk, kombajnów do zbioru buraków cukrowych w przeliczeniu na jednorzędowe 1,25 tys. sztuk, kombajnów do zbioru ziemniaków w przeliczeniu na jednorzędowe 3,7 tys. sztuk.

Z ogólnej ilości ciągników dostarczanych rolnictwu w ilości 60,5 tys. szt. przeznacza się dla:

- państwowych gospodarstw rolnych i gospodarstw spółdzielczych 12,5 tys. szt.
- w tym: dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych 3,0—3,5 tys. szt.
- spółdzielni kółek rolniczych 10,0 tys. szt.
- rolnictwa indywidualnego 38,0 tys. szt.

- dostawy dla rynku wiejskiego podstawowych materiałów budowlanych z produkcji jednostek uspołecznionych powinny osiągnąć co najmniej poziom: cementu 5.530 tys. ton, elementów ściennych ze źródeł centralnego zaopatrzenia 4.950 mln jednostek, wyrobów hutniczych 440 tys. ton oraz tarcicy 770 tys. m³.

C. Leśnictwo

1. W leśnictwie należy uzyskać poprawę produktywności gospodarki koncentrując działania przede wszystkim na:

- dalszej intensyfikacji prac w dziedzinie hodowli i pielęgnacji lasów, mających na celu zwiększenie przyrostu masy drzewnej,
- utrzymaniu prawidłowych proporcji między przyrostem masy drewna i wielkością wyciętu.

2. W celu zapewnienia racjonalnej gospodarki leśnej należy dokonać:

- zalesień i odnowień sztucznych na powierzchni 102,8 tys. ha, w tym w Lasach Państwowych na powierzchni 71,0 tys. ha,
- zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach na obszarze około 585 tys. ha, w tym w Lasach Państwowych na 500 tys. ha,
- zasadzić 12 mln sztuk drzewek na terenach pozaleśnych.

3. Zakłada się pozyskanie drewna — grubizny ogółem w ilości 22,1 mln m³, w tym w Lasach Państwowych 20,0 mln m³.

D. Budownictwo

1. Podstawowym zadaniem budownictwa jest realizacja rzeczowego programu inwestycyjnego i poprawa efektywności gospodarowania. Działalność przedsiębiorstw budowlanych powinna koncentrować się na realizacji inwestycji przemysłowych o podstawowym znaczeniu dla gospodarki, budownictwie mieszkaniowym i towarzyszącym, obiektach służby zdrowia oraz budownictwie rolniczym, przy zapewnieniu obniżania kosztów produkcji budowlano-montażowej. Wielkie znaczenie należy przywiązywać do terminowego kończenia i przekazywania obiektów do eksploatacji.

W celu realizacji tych zadań należy zapewnić:

- 1) sterowanie mocami przerobowymi przedsiębiorstw budowlano-montażowych w dostosowaniu do struktury planu inwestycyjnego,
- 2) koncentrację potencjału budownictwa na inwestycjach kontynuowanych, kończonych w 1979 r.,
- 3) pełne i rytmiczne dostawy środków produkcji i materiałów dla budownictwa,
- 4) właściwe przygotowanie terenów budowlanych pod nowe inwestycje i terminowe ich przekazywanie przedsiębiorstwom budowlanym przez inwestorów i terenowe organy administracji państwowej,
- 5) poprawę organizacji pracy na placach budowy oraz lepsze wykorzystanie czasu pracy,
- 6) poprawę jakości budowanych mieszkań i obiektów towarzyszących,
- 7) dostosowanie potencjału wykonawczego budownictwa do zadań wynikających z programu inwestycyjnego w układzie terytorialnym, zwłaszcza w rejonach o dużej koncentracji robót,
- 8) wdrożenie zmodyfikowanych zasad systemu ekonomiczno-finansowego sprzyjających poprawie efektywności gospodarowania, szczególnie przez lepsze wykorzystanie sprzętu budowlanego i środków transportowych, bardziej racjonalne gospodarowanie materiałami, a zwłaszcza zmniejszenie zużycia podstawowych surowców i materiałów.

2. Zakłada się, że globalne rozmiary robót budowlano-montażowych w gospodarce, obejmujące roboty o charakterze inwestycyjnym oraz roboty remontowe, osiągną wartość około 486 mld zł.

E. Transport i łączność

1. Należy stopniowo pokonywać możliwe do usunięcia trudności i niedomagania występujące w transporcie, w celu optymalnego zaspokojenia potrzeb przewozowych gospodarki i ludności. Szczególnie pilnego rozwiązania wymaga usprawnienie przewozu towarów masowych, a zwłaszcza wywozu węgla ze Śląska. W tym celu jest niezbędne dalsze doskonalenie organizacji i racjonalizacji przewozów, lepsze wykorzystanie środków technicznych, między innymi przez usprawnienie gospodarki remontowej oraz modernizację zaplecza technicznego transportu i łączności.

2. Przewozy ładunków w transporcie publicznym i branżowym — bez transportu morskiego — powinny wynieść ponad 1,6 mld ton, to jest wzrosnąć o 3,4%, w tym kolejami normalnotorowymi 496 mln ton, a transportem samochodowym zorganizowanym w przedsiębiorstwach blisko 1,1 mld ton.

3. Przewozy pasażerów transportem publicznym powinny osiągnąć ponad 3,5 mld, w tym przewozy kolejowe ponad 1,1 mld pasażerów, a przewozy samochodowe ponad 2,4 mld pasażerów. Należy przy tym poprawić regularność kursowania pociągów pasażerskich oraz autobusów, jakość i sprawność komunikacji zarówno dalekobieżnej, jak i podmiejskiej.

4. Należy skoncentrować nakłady inwestycyjne na kontynuacji budowy linii hutniczo-siarkowej, tak aby w końcu IV kwartału 1979 r. rozpocząć wstępną eksploatację tej trasy w celu uruchomienia przewozów rudy dla Huty Katowice.

5. Niezbędna jest poprawa organizacji przewozów kolejowych i maksymalne wykorzystanie potencjału przewozowego, zwłaszcza przez przyśpieszenie obrotu wagonów oraz środków trakcyjnych. Modernizacja trakcji kolejowej powinna ograniczyć udział trakcji parowej w obsłudze ruchu towarowego do 10%, a w ruchu pasażerskim do 15%.

6. W ramach przedsięwzięć remontowych należy zapewnić niezbędną wymianę nawierzchni kolejowej oraz zwiększenie stosowania szyn typu ciężkiego na podstawowych trasach transportowych w celu usprawnienia ruchu ciężkich pociągów.

7. Należy kontynuować, w ramach środków przewidzianych na utrzymanie dróg oraz działalność modernizacyjno-inwestycyjną, prace nad ulepszeniem i rozbudową sieci dróg kołowych oraz prace remontowe, w celu zapewnienia poprawy stanu technicznego tej sieci.

8. W transporcie samochodowym należy zapewnić poprawę wykorzystania taboru, między innymi przez lepszą organizację pracy spedycji, poprawę stanu technicznego taboru przez zwiększenie zaopatrzenia w nowe i regenerowane ogumienie, części zamienne i akumulatory, lepsze wykorzystanie ładowności, eliminację próżnych przebiegów oraz wzrost mechanizacji robót ładunkowych.

9. Rozwój transportu morskiego powinien odpowiadać potrzebom handlu zagranicznego oraz umożliwić wzrost dodatniego salda usług żeglugi morskiej. Przewozy ładunków własną flotą morską powinny wynieść około 39,3 mln ton. W portach morskich należy zapewnić przeładunki towarów w ilości około 67,5 mln ton, co oznacza wzrost o 1,5%.

10. Należy zapewnić dalszy rozwój usług łączności, zwłaszcza na rzecz ludności. Pojemność central telefonicznych powinna zwiększyć się o około 88 tys. numerów, a przyrost liczby abonentów powinien wynieść co najmniej 80 tys. Wartość usług łączności powinna osiągnąć 28,2 mld zł, co oznacza wzrost o 6,1%.

11. W celu dodatkowego zwiększenia ilości aparatów telefonicznych u ludności należy przekazać na jej rzecz z gospodarki uspołecznionej około 50 tys. numerów.

IV. ŚRODKI REALIZACJI ZADAŃ PLANU

A. Zatrudnienie i poprawa jakości pracy

1. Zmniejszanie się podaży zasobów pracy w warunkach dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju wymaga wzmoczonej racjonalizacji gospodarowania pracą ludzką. Należy zapewnić dopływ wykwalifikowanej kadry do rolnictwa, sfery obsługi rolnictwa, usług dla ludności zarówno na wsi, jak i w mieście oraz do pracy nakładczej, rzemiosła i systemu agencji-prowizyjnego.

2. Warunkiem realizacji tych zamierzeń jest wykonanie przez gospodarkę uspołecznioną ustalonego programu zadań produkcyjnych oraz usługowych w oparciu o wzrost

wydajności pracy, poprawę jakości oraz zwiększenie efektywności pracy przy maksymalnej racjonalizacji zatrudnienia. Zakłada się wzrost wydajności pracy w przemyśle mierzonej wartością produkcji sprzedanej o 5,3%, a w budownictwie — mierzonej wartością obrotu globalnego o 3,4%.

3. Realizacji zadań planu oraz wzrostowi wydajności pracy sprzyjać powinny, oprócz dalszego wzrostu technicznego uzbrojenia pracy, także wzrost poziomu kwalifikacji zawodowych pracowników oraz poprawa organizacji pracy.

Dopływ absolwentów wpłynie na poprawę struktury kwalifikacyjnej zatrudnionych, zwiększając udział zatrudnienia osób z wykształceniem ponadpodstawowym do 60,5%.

4. Poprawę wykorzystania czynnika ludzkiego w procesach rozwojowych powinno się osiągnąć w szczególności przez:

- 1) kontynuowanie realizacji programu poprawy struktury zatrudnienia według kwalifikacji,
- 2) większe niż dotychczas przemieszczanie wykwalifikowanej kadry z zakładów istniejących do obsadzenia miejsc pracy w zakładach nowo uruchamianych,
- 3) przestrzeganie obowiązku przyjmowania do pracy wyłącznie pracowników posiadających pełne kwalifikacje zawodowe i zatrudniania ich zgodnie z ustaleniami taryfikatorów kwalifikacyjnych,
- 4) przywrócenie właściwej rangi zagadnieniom normowania i organizacji pracy jako instrumentom racjonalizującym gospodarkę zatrudnieniem i funduszem płac,
- 5) ograniczenie zatrudnienia w administracji gospodarczej przedsiębiorstw i zjednoczeń,
- 6) wzmocnienie organizacji i dyscypliny pracy zarówno w sferze produkcji materialnej, jak i niematerialnej.

5. Szczególną uwagę należy zwrócić na sprawy bytowe ludzi pracy, a zwłaszcza na:

- 1) warunki bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) prawidłowy przebieg adaptacji zawodowej nowo przyjmowanych pracowników,
- 3) prawidłowe realizowanie zasad wynagrodzeń za pracę,
- 4) umacnianie postaw zaangażowania zawodowego i społecznego załóg pracowniczych.

B. Inwestycje

1. W dziedzinie inwestycji Rada Ministrów podejmie następujące działania:

- 1) koncentrację nakładów na inwestycjach przewidzianych do ukończenia w 1979 r. i w I półroczu 1980 r.,
- 2) rozszerzenie zakresu inwestycji modernizacyjnych, zwłaszcza zapewniających przyrost produkcji rynkowej i eksportowej,
- 3) zmniejszenie frontu inwestycyjnego przez ograniczenie nowo rozpoczynanych inwestycji do najniezbędniejszych, wiążących się bezpośrednio z realizowanymi już programami rozwoju, szczególnie budownictwa mieszkaniowego i gospodarki żywnościowej,
- 4) wzmocnienie dyscypliny inwestowania, szczególnie w dziedzinie oszczędnego projektowania i realizacji inwestycji, przestrzegania obowiązujących norm i normatywów projektowania oraz nieprzekraczania ustalonych kosztów inwestycji w budownictwie przemysłowym i ogólnym, łącznie z budownictwem mieszkaniowym.

2. Wszelkie działania podejmowane w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego powinny równocześnie zmierzać do poprawy efektywności inwestowania.

3. Przyjmuje się globalne wielkości nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej na poziomie 589 mld zł, a z uwzględnieniem dodatkowych zakupów kredytowanych nakłady inwestycyjne wyniosą 602 mld zł. Nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej — bez dodatkowych zakupów kredytowanych — wyniosą 530 mld zł.

4. Należy zapewnić pierwszeństwo inwestycjom związanym z rozwojem gospodarki żywnościowej oraz budownictwa mieszkaniowego, a także inwestycjom zapewniającym przyrost produkcji rynkowej i eksportowej.

5. Zakłada się, że w podstawowych działach gospodarki narodowej nakłady inwestycyjne wyniosą:

	w mld zł
I. Działy sfery produkcji materialnej	438,4
w tym:	
Przemysł	231,8
Budownictwo	19,7
Rolnictwo	106,7
Transport i łączność	39,8
Handel	7,0
Gospodarka komunalna	29,5
II. Działy konsumpcji społecznej	150,6
w tym:	
Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	121,7
Nauka i rozwój techniki	2,6
Oświata i wychowanie	8,1
Kultura i sztuka	1,4
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	9,1

Ocenia się, że w ramach powyższych nakładów przeznaczy się między innymi na: energetykę 33,0 mld zł, w tym na budowę Zespołu Górniczo-Energetycznego Bełchatów 11,0 mld zł, ciepłownictwo 8,0 mld zł, górnictwo węgla kamiennego 32,0 mld zł, budowę Huty Katowice 18,0 mld zł, produkcję licencyjnych ciągników rolniczych 13,5 mld zł, budowę Zakładów Chemicznych w Policach 2,5 mld zł, budowę Zakładów Celulozowo-Papierniczych w Kwidzynie 6,5 mld zł, rozwój produkcji drobiarskiej 5,5 mld zł, rozwój przemysłu mleczarskiego 4,0 mld zł.

6. Przewiduje się ukończenie i oddanie do użytku:

- 1) ważniejszych efektów socjalno-bytowych:
  - 337—341 tys. nowych mieszkań o 21,1—21,3 mln m² powierzchni użytkowej, w tym około 87 tys. mieszkań z budownictwa indywidualnego,
  - 3.992 łóżek w szpitalach ogólnych i klinicznych,
  - 367 tys. m² powierzchni użytkowej w lokalach usługowych i sklepowych,
  - 1,6 tys. pomieszczeń do nauki w szkołach podstawowych, w tym około 0,5 tys. w zbiorczych szkołach gminnych,
  - 15,1 tys. miejsc w przedszkolach,
  - 3,2 tys. miejsc w internatach,
  - około 5 tys. miejsc w domach studenckich i hotelach asystenckich,
  - stołówek studenckich o wydajności około 11,6 tys. obiadów dziennie,

2) ważniejszych obiektów przemysłowych:

- w Elektrowni Porąbka-Żar — 2 turbozespołów po 125 MW,
- w Elektrowni Połaniec — 3 bloków po 200 MW,
- w Elektrowni Kozienice — 1 bloku o mocy 500 MW,
- w Kombinacie Górniczo-Hutniczym Miedzi w Lubinie — zakończenie III etapu rozbudowy zakładu wzbogacania rud — do zdolności produkcyjnej 7,5 mln ton rocznie,
- zakończenie rozbudowy dwóch fabryk maszyn rolniczych; w Rogoźnie oraz w Słupsku o łącznej wartości produkcji 2,7 mld zł rocznie,
- zakończenie rozbudowy Zakładu Podzespołów Telewizyjnych w Białymstoku do zdolności produkcyjnej 350 tys. kompletów rocznie,
- w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku — wytwórni olefin II o zdolności produkcyjnej 300 tys. ton etylenu i 130 tys. ton propylenu rocznie,
- instalacji odsiarczania gazu ziemnego w zakładach azotowych: w Puławach, Włocławku, Kędzierzynie, Chorzowie i Oświęcimiu,
- w Zakładach Celulozowo-Papierniczych w Kwidzynie — celulozowni o zdolności produkcyjnej masy celulozowej 170 tys. ton i masy półchemicznej 50 tys. ton rocznie,
- w Zakładach Tkanin Technicznych w Pabianicach — oddziałów o zdolności produkcyjnej gazy opatrunkowej 57,7 mln metrów bieżących i tkanin technicznych 24,3 mln metrów bieżących rocznie,
- cukrowni w Ropczycach o zdolności produkcyjnej przerobu 6 tys. ton buraków na dobę,
- browaru w Poznaniu — o zdolności produkcyjnej 1 mln hektolitrów piwa rocznie,
- zakładu mleczarskiego w Karczewie — o zdolności produkcyjnej przerobu 48 mln litrów mleka rocznie,
- zamrażalni — przetwórci owoców i warzyw: w Siemiatyczach, Leżajsku i Środzie Wielkopolskiej, — o łącznej zdolności produkcyjnej 80,8 tys. ton rocznie,
- zakończenie II etapu budowy obiektów przemysłowych dla produkcji licencyjnej w Zakładach Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych w Warszawie do zdolności produkcyjnej 482 tys. numerów przeliczeniowych rocznie.

C. Zaopatrzenie i gospodarka materiałowa

1. W celu realizacji założonych w planie efektów gospodarczych oraz uniknięcia napięć zagrażających rytmiczności produkcji Rada Ministrów zapewni usprawnienie zaopatrzenia materiałowego oraz poprawę efektywności gospodarki materiałowej.

2. Konieczne jest zapewnienie znacznego postępu w racjonalizacji gospodarowania paliwami, energią, surowcami i materiałami, a także lepsze dostosowanie jakości i asortymentu surowców i materiałów do potrzeb zużycia w działalności produkcyjnej i usługowej. W ramach planowych wielkości dostaw paliw, energii, surowców i materiałów należy zapewnić preferencje w zaopatrzeniu dla produkcji o wysokiej jakości, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów przeznaczonych na cele rynkowe i eksportowe.

3. Niezbędne jest tworzenie warunków do dalszej racjonalizacji w zużyciu węgla, energii elektrycznej, paliw płynnych, wyrobów hutniczych i innych podstawowych materiałów, przede wszystkim w drodze zmian technologicznych i postępu technicznego. Poprawę w tej dziedzinie należy uzyskać między innymi przez doskonalenie normowania zużycia materiałów i surowców w dostosowaniu do aktualnych technologii oraz przez realizację programów oszczędnościowych.

4. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami powinna zapewnić obniżkę kosztów materiałowych w przemyśle w wartości sprzedaży wyrobów własnej produkcji i usług co najmniej o 1,5% oraz w budownictwie w wartości obrotu globalnego o 0,5%.

5. W podstawowych gałęziach przemysłu przyrost zapasów nie powinien przekroczyć 0,69% na 1% przyrostu wartości sprzedaży.

6. W sferze gospodarki surowcami wtórnymi należy zwrócić szczególną uwagę na rytmiczne dostawy tych surowców dla przemysłów, w których są one niezbędnym składnikiem w podstawowych procesach technologicznych.

W szerszym niż dotychczas zakresie należy wykorzystać surowce lokalne, w szczególności w budownictwie indywidualnym i inwentarskim.

7. Wykonanie zadań w gospodarce materiałowej wymaga:

- 1) zwiększenia dyscypliny w realizacji bilansów materiałowych,
- 2) systematycznego wykonywania zadań dotyczących racjonalizacji gospodarowania surowcami, materiałami, paliwami i energią, a w szczególności ścisłego przestrzegania rygorów oszczędnościowych, zgodnie z programami usprawnienia gospodarki materiałowej,
- 3) osiągnięcia poprawy jakości, znacznego zwiększenia udziału wyrobów wyższych gatunków oraz wydatnego zmniejszenia braków,
- 4) konsekwentnej realizacji programu odzysku i zagospodarowania odpadów i surowców wtórnych, a w szczególności planów zbiórki złomu i makulatury.
- 5) rozszerzenia regeneracji części zamiennych, akumulatorów, opon itp.

D. Współpraca gospodarcza z zagranicą, postęp w integracji w ramach RWPG

1. Ważnym czynnikiem sprzyjającym realizacji zadań społeczno-gospodarczego rozwoju kraju jest współpraca gospodarcza z zagranicą, zwłaszcza z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Szczególne znaczenie mieć będzie współpraca gospodarcza ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, która stwarza podstawy do kompleksowego rozwiązywania kluczowych zagadnień zapewniających pomyślny rozwój naszego kraju. Rozwój tej współpracy należy prowadzić w coraz szerszym stopniu na podstawie wieloletnich programów, uwzględniających dla podstawowych dziedzin przemysłu specjalizację i kooperację produkcji oraz współpracę naukowo-techniczną.

2. Dalszy postęp w pogłębianiu socjalistycznej integracji gospodarczej należy zapewnić przez:

- 1) aktywne uczestnictwo w przygotowaniu do realizacji przedsięwzięć ujętych w wieloletnich kierunkowych programach współpracy państw członków Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, w celu zapewnienia w okresie perspektywicznym zwiększonych dostaw dla

naszej gospodarki paliw i surowców oraz bardziej efektywnego ukształtowania struktury wymiany handlowej towarów przemysłów przetwórczych,

- 2) realizację zobowiązań związanych z uczestnictwem Polski w rozbudowie zdolności wydobywczych paliw i surowców na terenie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w celu zapewnienia zwiększonych ich dostaw dla naszej gospodarki,
- 3) realizację zawartych z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej umów i porozumień dwu- i wielostronnych w dziedzinie specjalizacji i kooperacji produkcji; wartość dostaw z tytułu realizacji porozumień o specjalizacji i kooperacji produkcji będzie stanowić około 24% całkowitej wartości obrotów towarowych z tymi państwami.

Należy także podejmować określone inicjatywy zmierzające do rozwiązywania — we współpracy z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej — problemów związanych z rozwojem gospodarki żywnościowej oraz poprawą zaopatrzenia rynku wewnętrznego.

3. W trakcie realizacji planu należy wykorzystywać wszelkie możliwości dalszego rozszerzania współpracy pogłębiającej specjalizację i kooperację, a także rozszerzanie wymiany wyrobów gotowych w zamian za surowce.

4. We współpracy z krajami rozwijającymi się należy dążyć do rozszerzania kontaktów ekonomicznych w oparciu o wieloletnie programy współpracy gospodarczej.

5. We współpracy z rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi należy dążyć do rozwijania korzystnych porozumień kooperacyjnych.

E. Handel zagraniczny

1. W dziedzinie handlu zagranicznego należy dążyć do dalszego rozwoju eksportu w celu uzyskania środków na:

- 1) spłatę zaciągniętych kredytów, które przeznaczono na rozwój gospodarki oraz zakupy zbóż i pasz,
- 2) niezbędny w 1979 r. import surowców i materiałów na potrzeby produkcyjne przemysłu i innych działów gospodarki, a także na import maszyn i nowoczesnych urządzeń do realizacji programu inwestycyjnego oraz produkcji towarów wzbogacających rynek.

2. Należy tworzyć warunki do dalszej aktywizacji i maksymalnego zwiększenia eksportu przez wykorzystanie wszelkich rezerw do rozwoju produkcji eksportowej. Należy systematycznie poprawiać jakość wyrobów na eksport oraz zapewnić osiąganie standardów światowych. Wzrost eksportu wraz z racjonalizacją importu powinien zapewnić osiągnięcie w najbliższych latach dodatniego salda obrotów towarowych.

3. Realizując zadania należy elastycznie wykorzystywać zmiany koniunktury na rynkach zagranicznych w celu zwiększenia efektywności obrotów.

4. Zakłada się, że wartość eksportu towarów, budownictwa i usług osiągnie poziom około 55 mld zł dewizowych, to jest wzrośnie o 9,1%, a wartość importu towarów, budownictwa i usług wyniesie około 56,7 mld zł dewizowych, to jest wzrośnie o 5,1%.

5. Należy dążyć do przekraczania zakładanej wartości eksportu towarów i usług w drodze umiejętnego wykorzystania koniunktury na rynkach zagranicznych, rozszerzenia i wzbogacenia form promocji eksportu, operatywnego dobierania kierunków geograficznych i powiązania ich z sezonowością podaży i popytu na eksportowane towary.

6. Należy kontynuować działalność racjonalizującą import. Przemysł i handel zagraniczny powinny zacieśnić w tym względzie współdziałanie, wykorzystując możliwości substytucji zarówno w odniesieniu do towarów, jak i kierunków zakupu.

7. Producenci i handlowcy powinni dążyć do zwiększenia efektywności wymiany handlowej z zagranicą w drodze poprawy opłacalności eksportu i racjonalizacji importu.

F. Nauka i technika

1. Podstawowym zadaniem nauki i techniki jest ściślejsze powiązanie z celami społeczno-gospodarczymi i zwiększenie efektywności działalności naukowo-badawczej; rozwojowej i wdrożeniowej. Realizacja zadań planu powinna w większym niż dotychczas stopniu opierać się na wykorzystaniu krajowych osiągnięć nauki i techniki.

2. Prace badawcze i rozwojowe należy skoncentrować na opracowaniu, przygotowaniu i wdrażaniu do praktyki nowych opracowań technicznych, ekonomicznych, organizacyjnych i innych, wynikających z rządowych programów badawczo-rozwojowych oraz problemów węzłowych. Prace te powinny być powiązane z zadaniami planu dotyczącymi poprawy zaopatrzenia rynku, zwiększenia efektywności eksportu i racjonalizacji importu, problematyki mieszkaniowej oraz ochrony zdrowia i żywienia narodu, a także racjonalizacji zużycia materiałów, surowców i energii oraz poprawy jakości produkowanych wyrobów.

3. W celu uzyskania wysokich i trwałych efektów z zakupionych licencji na nowe wyroby, technologie i konstrukcje, placówki naukowo-badawcze i rozwojowe powinny pracować nad ich dalszym doskonaleniem i rozwojem, jak również przygotować węzłowe linie technologiczne stanowiące istotny element eliminujący nadmierny i nieuzasadniony import.

4. Należy rozwijać wszechstronną współpracę naukowo-techniczną z zagranicą, a zwłaszcza ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich i innymi państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, stanowiącą ważny czynnik umacniania własnych osiągnięć twórczych.

5. Wykorzystanie środków finansowych na realizację prac badawczych i rozwojowych wyniesie łącznie około 40 mld zł. W ramach prowadzonych prac naukowo-badawczych i rozwojowych zakłada się wdrożenie do produkcji 390 ważniejszych nowych wyrobów, technologii i metod organizacyjnych, w tym 50 nowych wyrobów przeznaczonych na rynek oraz 186 przeznaczonych na eksport lub zastępujących import.

G. Jakość, normalizacja, metrologia

1. Realizując zadania planu dotyczące rozwoju produkcji przemysłowej, przeznaczonej na potrzeby kraju i na eksport, a także dotyczące usług, robót i obiektów budowlanych, należy:

- 1) zapewnić poziom jakości wyrobów, w tym standardowych, odpowiednio do wymagań norm i innych przepisów normatywno-technicznych, a także wymagań dokumentacji licencyjnej oraz zwiększyć produkcję wyrobów wyższej jakości oznaczanych państwowymi znakami jakości, w tym wyrobów ze znakiem „Q” o ponad 7%, a znakiem „I” o około 8%, doskonaląc jednocześnie funkcjonowanie systemu kwalifikacji jakości i oznaczania wyrobów,

- 2) podnieść jakość budownictwa, głównie przez zaostreżenie kontroli odbioru materiałów budowlanych, podwyższenie standardu robót wykończeniowych oraz wprowadzenie nowych zasad komisyjnej oceny jakości budynków,
- 3) zapewnić poprawę jakości usług zgodnie z ustalonymi wymaganiami i przeznaczeniem.

2. Należy rozwijać i doskonalić działalność normalizacyjną i typizacyjno-unifikacyjną, mając głównie na uwadze podnoszenie wartości techniczno-użytkowych wyrobów, racjonalne wykorzystanie surowców, materiałów, paliw i energii oraz stwarzanie podstaw do specjalizowanej i skoncentrowanej produkcji.

3. Odpowiednio do rosnących wymagań jakościowych należy zapewnić dalszy postęp w doskonaleniu techniki pomiarowej, wyposażeniu w odpowiednie narzędzia pomiarowo-kontrolne, doskonaleniu wzorców miar oraz zapewnić jednolitość i rzetelność narzędzi pomiarowych.

H. Doskonalenie metod zarządzania i funkcjonowania gospodarki

Rada Ministrów podejmie działania mające na celu dalsze doskonalenie zarządzania i funkcjonowania gospodarki, w szczególności przez:

- 1) poprawę dyscypliny realizacji i zwiększenie stabilności planu,
- 2) umacnianie systemu bilansowania zadań i środków przydzielonych na ich realizację oraz wzmocnienie dyscypliny realizacji bilansów,
- 3) doskonalenie i pogłębienie oddziaływania na realizację planu przez banki i system finansowy, jak też konsekwentne rozszerzanie normatywnego rachunku kosztów,
- 4) doskonalenie i przestrzeganie umów kooperacyjnych oraz porozumień branżowych,
- 5) doskonalenie systemu gestyjnego w zaopatrzeniu materiałowo-technicznym i handlu zagranicznym,
- 6) zapewnienie przestrzegania przez ministerstwa zasad zmodyfikowanego systemu ekonomiczno-finansowego,
- 7) konsekwentne doskonalenie i rozszerzanie zakresu stosowania zmodyfikowanego systemu ekonomiczno-finansowego na dalsze organizacje, wykorzystując i pogłębiając rozwiązania systemowe dla poprawy efektywności gospodarowania,
- 8) ustalenie zaktualizowanych kryteriów oceny pracy resortów i organizacji gospodarczych w celu zwiększenia oddziaływania na postęp w efektywności gospodarowania,
- 9) doskonalenie systemu finansowania działalności gospodarczej w województwach i gminach, zwiększenie skuteczności oddziaływania wojewodów i ich odpowiedzialności za prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy województwa,
- 10) szersze wykorzystanie informatyki do potrzeb planowania i zarządzania.

V. ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WOJEWÓDZTW

W układzie terytorialnym jest niezbędne osiągnięcie następujących celów w ważniejszych dziedzinach gospodarki:

1. Zapewnienie wzrostu produkcji przemysłowej głównie w wyniku wzrostu wydajności pracy opartego na po-

stępie organizacyjnym i techniczno-ekonomicznym, specjalizacji i usprawnieniu kooperacji.

Istotną rolę we wzroście produkcji i poprawie jakości powinno odgrywać lepsze wykorzystanie kadr pracowniczych, a zwłaszcza racjonalne gospodarowanie nimi w aglomeracjach miejskich. Szczególną uwagę należy zwracać na wzrost produkcji rynkowej i wzbogacanie asortymentu towarów rynkowych przy wykorzystaniu surowców lokalnych.

2. Realizacja zadań wynikających z programu gospodarki żywnościowej powinna odbywać się przede wszystkim przez podjęcie wszechstronnych działań zmierzających do wydatnego zwiększenia produkcji roślinnej, szczególnie zbóż i pasz, oraz dalszej odbudowy i wzrostu pogłowia zwierząt gospodarskich, zwłaszcza bydła.

Należy konsekwentnie realizować program rozwoju chowu bydła, zwłaszcza w województwach o niskim stanie pogłowia, charakteryzujących się dużym udziałem użytków zielonych, aby w skali kraju osiągnąć pogłowia bydła co najmniej na poziomie 13,4 mln sztuk, w tym krów 6,1 mln sztuk. Wymagać to będzie racjonalnej gospodarki paszowej, zmierzającej do dalszej poprawy samozaopatrzenia rolnictwa w pasze.

W województwach posiadających rozwiniętą hodowlę bydła mlecznego należy usprawnić organizację skupu mleka w ścisłym powiązaniu z rozwojem jego przetwórstwa.

Poprawa zaopatrzenia ludności w żywność wymagać będzie wzmocnienia działań skierowanych na rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, zwłaszcza w zespólnych miastach i gminach oraz gminach przekształcanych w kompleksowe ośrodki społeczno-gospodarcze o przyspieszonym rozwoju.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prawidłowe zaopatrzenie ludności w żywnościowe artykuły sezonowe oraz rozwinąć działalność mającą na celu zwiększenie stopnia samozaopatrzenia województw.

Należy kontynuować wysiłki zmierzające do pełnego zagospodarowania i wykorzystania użytków rolnych, rozwijania zespołowych form gospodarowania oraz pojęcia rozwoju wysokotowarowych gospodarstw specjalistycznych.

3. Należy zapewnić dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego i związanych z nim inwestycji komunalnych. Należy tworzyć lepsze warunki realizacji programów budownictwa mieszkaniowego przez wcześniejsze przygotowanie terenów uzbrojonych oraz lepsze wykorzystanie rezerw produkcyjnych i materiałowych. Należy zapewnić poprawę jakości budowanych mieszkań oraz terminowość oddawania ich do użytku, usprawnienie działalności remontowej oraz poprawę gospodarowania zasobami mieszkaniowymi. Wzmocnionej uwagi rządu i władz wojewódzkich wymaga realizacja obiektów socjalno-usługowych w osiedlach mieszkaniowych w celu zapewnienia wykonywania ich równoległe z budową mieszkań, a także realizacja budownictwa szpitalnego i szkolnego.

4. W sferze działalności inwestycyjnej należy współdziałać w realizacji preferowanych kierunków inwestowania, zwłaszcza związanych z gospodarką żywnościową oraz budownictwem mieszkaniowym, a także koncentrować uwagę na zadaniach związanych z uzbrojeniem terenów pod budownictwo mieszkaniowe w latach 1979 i 1980 oraz zapewnić terminową budowę szpitali i pawilonów szpitalnych.

Należy położyć nacisk na utrzymanie dyscypliny kosztów inwestycyjnych przy zapewnieniu terminowej realizacji obiektów przewidzianych do oddania do użytku. Szczególną uwagę należy przy tym zwrócić na bardziej oszczędne gospodarowanie środkami przeznaczonymi na rozwój budownictwa mieszkaniowego dla zahamowania wzrostu kosztów tego budownictwa.

5. Ważnym zadaniem dla wszystkich województw jest zapewnienie dalszego rozwoju usług dla ludności przez lepsze wykorzystanie oraz rozbudowę placówek świadczących usługi dla ludności, wyposażenie ich w lokale, maszyny, urządzenia i materiały, poprawę organizacji i technologii usług oraz zapewnienie niezbędnej kadry fachowców.

Należy zwłaszcza rozwijać usługi bytowe, takie jak: motoryzacyjne, budowlano-remontowe, konserwacji zmechanizowanego i elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego, meblowo-tapicerskie oraz odzieżowe.

Należy podjąć działania w celu szerszego wykorzystania możliwości inicjowania wytwórczości i usług opartych na surowcach miejscowych, między innymi na surowcach mineralnych, jak też wykorzystania tradycji przemysłowych i rzemieślniczych w regionach.

Należy również tworzyć warunki dla dalszego rozwoju rzemiosła, w szczególności przez zapewnienie lokali użytkowych na ten cel oraz zaopatrzenia materiałowego.

6. Należy osiągnąć dalszą poprawę warunków zdrowotnych ludności przez wszechstronne oddziaływanie profilaktyczne i lepsze wykorzystanie bazy służby zdrowia.

Istotne jest zapewnienie sprawnego uruchamiania nowo oddawanych szpitali i innych obiektów służby zdrowia, szczególnie w rejonach dotychczas słabo wyposażo-

nymi, o niewystarczającej liczbie kadry lekarskiej i pomocniczego personelu medycznego.

7. W dziedzinie kształtowania i ochrony naturalnego środowiska należy koncentrować działania mające na celu ochronę wód i powietrza przed zanieczyszczeniem, zwłaszcza na terenach aglomeracji przemysłowych i większych miast. Nakłady inwestycyjne należy przeznaczać głównie na budowę i rozbudowę komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków oraz urządzeń redukujących emisję zanieczyszczeń pyłowych do atmosfery.

8. Rozwój społeczno-gospodarczy województw będzie wymagać stałego i konsekwentnego czuwania nad prawidłową realizacją zadań gospodarczych i eliminowania występujących niedociągnięć. Istotną rolę w poprawie efektywności sterowania rozwojem powinno spełniać pełne wykorzystanie uprawnień wynikających ze statusów wojewodów oraz naczelników gmin.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej upoważnia Radę Ministrów do:

- 1) ustalenia zadań i środków planowych dla poszczególnych ministerstw, innych centralnych jednostek gospodarczych oraz dla województw,
- 2) dokonywania w ciągu roku, w razie uzasadnionych potrzeb, zmian tych zadań i środków, z zachowaniem podstawowych proporcji planu.

2. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zobowiązuje Radę Ministrów do zapewnienia realizacji zadań zawartych w niniejszej uchwale.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa